

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografa
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se trimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI DE ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenfeld & Emeric Les-
nar., Heinrich Schielek, A. Op-
peltik Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Hornat, Iuliu
Leopold (VII) Erzsébet-körut)
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garandată pe o colônă 10
bani pentru o publicare. Pub-
licări mai dese după tarifă
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Dumbrăc 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumbrăc 8 fr. pe an.
Se primumă la totă ofi-
ciile postale din întru și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etajul
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 140.

Brașov, Vineri 27 Iunie (10 Iulie).

1903.

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Iulie st. v. 1903

se deschide nou abonament, la care invităm
pe toți amicii și sprijinitorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24
corone, pe șase luni 12 corone, pe trei luni
6 corone, pe o lună 2 corone.

Pentru România și străinătate: Pe un
an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei
luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se poate face mai ușor
prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Koerber rămâne.

Le e cunoscută cetitorilor noștri ge-
nesea scrisorii autografe împărătesci
adresată ministrului-președinte aus-
triac Dr. Koerber din incidentul de-
misiunii sale. Această scrisoare era
adeacă să vadă lumina zilei în foia
oficială din Viena încă de Sâmbătă
dimineață, der publicarea ei a fost
amânată trei zile întregi, fiindcă a
intervenit primul ministru unguresc
Khuen-Hedervary pentru modificarea
textului, ce i-s'a fost dat la început.

Se asigură din toate părțile, că
principala cauză a demisiunii cabi-
netului Koerber fusese nesiguranța
și nemulțumirea ce l'a cuprins vâ-
dând, că într-o chestiune atât de
mare ca aceea a armatei comune
guvernul austriac n'a fost întrebat
când s'a dat voie contelui Khuen-
Hedervary, ca, cedând fie și numai

„de-ocamdată“ presiunii opoziției
extreme obstructioniste maghiare,
să retragă simplu și *sans facon* pro-
iectele militare, cari fuseseră deja
votate de către parlamentul din
Viena.

Orî cum va fi formulat Dr.
Koerber în cererea de demisiune
acesta plângere, e învederat, că el
în fond a cerut dela Majestatea o
decisiune principiară relativ la afa-
cerile comune între Austria și Un-
garia, întemeiate pe legea funda-
mentală dualistă dela 1867, a cerut
ca printr'un autograf prea înalt, care
să fie publicat, să se stabilizească odată
pentru tot-deuna, că în toate chesti-
unile privitoare la armata comună are
să fie întrebat înaintea orî-cărei de-
cisiuni guvernul unguresc nu numai
ci și guvernul austriac, și că deci-
siuni unilaterale în genere nu pot fi
admise.

Era, se asigură, lucru hotărît ca
Majestatea Sa să se pronunțe în princi-
piu asupra acestei chestiuni în scrisoarea
autografă către primul ministru
austriac. A aflat însă contele Khuen
de acesta, a alergat iute la Viena
și — cităm aici cuvintele diarului
„N. fr. Presse“ — „acest contele
Khuen, care abia de vre-o 14 zile
stă în fruntea guvernului ungar, deja
a avut puterea de a împiedeca, ca
afacerile comune să fie și numai pe
departe atinse într'un autograf îm-
părătesc... De ce se nu pôtă conține
un autograf împărătesc, ceea-ce stă
în legi? De ce o scrisoare preainaltă,
adresată lui Coloman Tisza, după de-
monstrațiile la monumentul lui Hentzi,
a putut să discute raporturile către
armata comună și de ce e vătămător
pentru guvernul unguresc decât se
adresază un autograf împărătesc
asupra armatei comune către d-l de
Koerber?“...

S'a făcut o mare concesione

susceptibilității naționale maghiare,
când s'a eliminat din scrisoarea au-
tografă tot ce se referea la politica
maghiară față cu armata imperială;
se vorbește întru numai în ge-
nere de greutățile, ce predomină
situațiunea și pun piedecă activității
guvernului austriac și se dîce, că
monarchul are lipsă și în viitor de
serviciile forte prețioase ale d-lui
Koerber.

Așa-dér cu tot succesul conte-
lui Khuen la redactarea autografului
impărătesc Koerber rămâne și
se bucură de „deplina încredere“ a
monarchului.

Cu toate considerațiunile, cu totă
cruțarea susceptibilităților celor din
a doua capitală a monarchiei, scri-
soarea împărătescă a făcut totuși cea
mai rea impresiune asupra lor.

Coloman Szell — dîce ei acuma
— a trebuit să cadă pentru proie-
ctele militare, Koerber însă primese
de la Majestatea Sa scrisoarea au-
tografă, fiindcă va mai fi lipsă de el
— în contra noastră!...

Situația politică parlamentară
continuă a fi tot încurată. Lupta în
dietă contra guvernului urmăză ca și mai
înainte. Barabas și cu ai săi au organizat
lupta așa, încât pe timp de șase zile ora-
tori contra programului lui Khuen sunt
înscrîși deja.—Din partidul independist kos-
suthist iese ađi unul mîne altul. Dér nici
partidul liberal nu rămâne neatins de fu-
ria obstructioniștilor. Se găsesc și în sinul
lui elemente malcontente, ca de es. Hock,
care a părăsit partidul.

În ședința de erî a dielei deputatul
Barabas luând cuvânt a declarat, că el
și soții săi vor continua lupta. La ordinea
de dî a vorbit cel dintâiu, deputatul cer-
cului Dobra Dr. Aurel Vlad contra pro-
gramului ministrului-president. După el
Rátkay.

Conflictul turco-bulgar. Pôrta a
trimis ambasadelor otomane din Viena,
Petersburg și Paris o notă circulară, des-
mintînd aserțiunile din nota bulgară și
declarând, că Turcia nu este animată de
nici o tendință răsboinică, ér pregătirile
militare ce face la frontieră, tind nu-
mai la combaterea bandelor revoluționare
bulgare.

Impăratul către Koerber.

Oficiosul „Wiener Zeitung“ pu-
blică următorul autograf prea înalt
adresat ministrului president austriac
Dr. Koerber:

„Iubite Dr. Koerber! După o chib-
zuire temeinică și după cercetarea apro-
fundată a cauzelor, cari V'au îndemnat
„să-mi cereți demisiune d-văstre și a între-
rea de a ve concedia din postul ce-l ocupați,
„chiar nici în urma greutăților, cari după
„părerea d-văstre, dominază situațiunea și
„influențază în mod împiedecător asupra
„activității d-văstre. Avend în vedere regu-
„larea în timpul cel mai apropiat a afa-
„cerilor de mare însemnătate, cari trebe
„să fie încredințate forțelor probate, am
„trebuință și în viitor de serviciile d-văstre
„pentru mine estrem de prețioase. Când cu
„mulțumită și recunoștință îmi aduc cu
„plăcere aminte de meritele număroase ale
„d-văstre și ale celorlalți membri din mi-
„nisteriu, conțez la patriotismul d-văstre de
„care atât de adeseori ați dat probe și Ve
„asigurez despre încrederea mea neschim-
„bată și deplină.

Viena, 7 Iulie 1903.

ss) Francisc Iosif I.“

Prin acest autograf prea înalt
s'a pus de-ocamdată capet crizei de
cabinet în Austria. Koerber trebe
să rămână în postul său, fiindcă îm-
păratul, cum el însuși dîce, are tre-
buință de serviciile lui prețioase.

„N. W. Tagblatt“ scrie: „Crisa

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

In amintirea unui prietin.

Regina: „Tu știi Hamlet, că există
o lege comună...“

Hamlet: „Da, Dămnă, legea e co-
mună!“

Shakespeare.

La tine mă gandesc acum, pe veci
neuitatule prietin și singur în tăcerea ca-
merei îngân răspunsul nefericitului prinț
al Danemarcei:

„Legea e comună!“

Voi toți cari l'ați cunoscut pe Mihail
Stănescu, ați cunoscut de sigur și adevê-
rul, neînduratul adevêr al acestei legi
și totuși ați rămas înmărmuriți în fața lui.

Așa e! Vieța nu-i decât o continuă
amăgire, care ne face să ne uităm meni-
rea, ultima menire. Și când o sguduire să
petrece împrejurul nostru, o sguduire care
ne pătrunde sufletul, ne trez, nu trez, cu întru
vis, ne încrucișăm mâinile și ne întrebăm
mirați: Cum? De ce?

Bietul om!

Și totuși ce cuminte a întocmit sôr-
tea lucrurile! Te învață de când deschizi
ochii în lume, că mărta e singurul ade-

vêr, singurul. Lasă-ți gândul să sbore în
vremile trecute și te vei convinge, gân-
desce-te la ziua de erî, la frumoasa dî de
erî și te vei convinge, uită-te 'n natură și
te vei convinge, privește cum dispar din
jurul têu unul câte unul și te vei con-
vinge!

Legea nestrămutată trăesce și-și face
datoria!

Și tu suflete, te mai strîngi încă de
durere, când scii bine că așa trebe să
fie. De ce?

Între multele daruri pe cari ți-le-a
dat natura, ți l'a dat și pe cel al iubirii și
etă de ce plîngi, de ce ești silit să plîngi
când cine-va care ți-a fost drag se duce.

Tînêrul Mihail Stănescu, vecinic cu
mintea compănită, își făcuse un loc în
sufletul meu, îmi era prietin.

Am trecut mai dîlele trecute pe că-
rările pe cari mergeam odată amêndoi. Ce
triste mi-s'au părut tôte. Mê întrebau
prinț că de ce se sunt și fi aveam bu-
ragiul să le răspund, îmi venia greu să le
spun adevêrul.

Înainte de a ne cunoșce personal,
ochii noștrii se iubeau și când ne întâl-
niam pe stradă ne dădeam bună ziua.
Când l'am cunoscut mai de aproape, ne-am

găsit prietini. Am trăit apoi într'o continuă
cunoștință unul de altul.

N'am să uit nici odată aerul lui de
bêtrân, liniscea și seninătatea cugetării
care nu-l părăsia nici în cele mai entu-
siaste momente, nepăsarea cu care privea
tôte meschinariile vieții, sinceritatea cu
care își spunea părerile și zîmbetul trist
cu care primia în tot-deuna laudele și fe-
licitările prietinelor.

De câte-ori nu mi-s'a părut stând
înaintea lui, că sunț în fața unui bêtrân
cuminte, care cunoșce vieța din fir în pîr
și scie s'alégă din ea grăul de neghină...

La București în învălmășagul acelu
oraș ispititor, Mache — așa-i diceam noi
— a rămas același. Când nôptea târziu mă
întorceam acasă de la vre-o petrecere mă
abăteam pe la el și îl găsiam la masă cu
cartea dinaintea rîpit de studiile lui drept,
singura lui mângăere, după cum dicea
câte-odată.

Cu mare greutate îl hotărâam să iese
din casă, și atunci ocolia localurile sgo-
motose, cu musică și cu lume multă și ne
căutam adăpost în câte-o berărie modestă
unde ne spuneam, necasurile și dorințele
cari ne frământau sufletul. Cât de frumos
îmi povestea despre călătoriile lui prin

apus și cu câtă plăcere îmi zugrăvia câte
un peisagiu vedut pe lună cîne scie pe
unde.

Bogat, fără grija zilei de mîne, se
înduioșia în tot-deuna în fața miseriei al-
tora. Pe câți colegi nu i-a ajutat în tim-
purî grele!

Dicea singur:

„Simt mai mare bucurie s'ajut un
om sêrac, decât să-mi cheltuesc banii pe
plăcerile fără de nici un rost ale vieții
acesteia“.

Datoria înainte de tôte! Acêsta a
fost maxima de care s'a condus încă din
liceu. Fostii lui profesori își aduc aminte
cu câtă conștientiositate își făcea Mache
datoria. La universitate aceeași purtare.

În sfîrșit Mache Stănescu era tipul
omului normal, cu capul limpede, cinstit,
modest și simpatic tuturor. În el îți gă-
siai un prietin adevêrat cum rar mai poți
găsi în ziua de astăzi. Când îl cunoșceai
mai de aproape vedeai în el pe omul care
scie ce vrea, care nu se lasă amăgit de
nimic, care merge cu fruntea sus, drept
la țintă, fără să facă vre-o paradă de ca-
litate pe cari 'i le-a dat natura.

Te-ai dus și tu iubitele prietin supu-
nându-te acelei neîndurate legi căreia va

ministerială s'a sfârșit și în mod formal prin autograful prea înalt. Autograful va avea de sigur, un mare efect. Importanța lui nu stă numai în aceea, că domnitorul își exprimă încrederea sa față cu ministrul președinte, ci se exprimă în el (autograful) cunoscutul punct de privire al guvernului austriac, că adevăratele chestiunile ce privesc armata nu pot fi rezolvite, decât prin hotărârea comună a ambelor guverne. Prin această guvernul austriac a pus tot-odată o stavilă esagerărilor șovinismului maghiar.

Loubet în Anglia.

La urarea de bună-venire pe care i-a făcut-o primarul din Douvre, Loubet a răspuns:

„Viu în numele Franței și în urma amabilei invitațiuni a Maj. Sale Regelui Eduard, să aduc marelui popor vecin o dovadă despre amicitia ce există între aceste două țări, amicitie basată pe principii liberale, având același scop, care este menținerea păcii.

„Prietenia între Anglia și Franța este folositoare progresului, civilizațiunii, prosperității și umanității.

La prânzul de gală dat la palatul regal în onoarea lui Loubet, regele Eduard a ridicat un toast, exprimând bucuria sa de a fi putut primi pe președintele Republicii franceze. Relevând apoi primirea ce toate clasele sociale au făcut d-lui Loubet, Regele spune, că ea probază sentimentele cu adevărat amicale față de Franța, cea mai apropiată de Anglia, și care ar trebui să fie prin urmare cel mai bun vecin al ei.

D-l Loubet a răspuns, reamintind visita regelui Eduard la Paris, vizită, despre care este convins, că va avea cele mai ferice rezultate și va servi de a menține și uni și mai strâns legăturile dintre cele două țări, spre binele lor comun și spre asigurarea păcii universale.

La banchetul dat de lordul major al Londrei, la Guildhall, în onoarea lui Loubet, au asistat și prințul de Wales, moștenitorul Coroanei și alți membrii ai familiei regale.

Lordul major a ridicat un toast în sănătatea lui Loubet, urând trăinicie amicitiei franco-engleze.

Loubet a răspuns:

„Mă unesc la dorința despre o înțelegere cordială între cele două popoare, pentru binele omenirii.

„Prezența ministrului de externe frances Delcassé, arată valoarea pe care

trebuie mai curând să-mi aștept să ne supunem cu toții. Te-ai dus înainte de a-ți ajunge ținta pentru care munceai cu atâta dragoste. Ai avut sorțea nenorocită a soldatului, care cade la primul atac și rămâne uitat în urmă. Noi cari te-am cunoscut însă n'avem să te uităm nici-odată, căci nu vom putea uita pornirea cu care te-am vădit intrând în viață, nu vom putea uita idealurile ce hrăneau pentru nemul tău și energia cu care luptai să ajungi acele idealuri.

Amintirea noastră va pluti de-apururi în prețma mormântului tău. Sufletul nostru înduioșat de impresia ce ne-ai lăsat-o în viața ta scurtă va alerga din când în când să stea de vorbă cu florile ce-ți vor răsări pe mormânt și pe când noi îți vom deplânge neconținut pierderea de pe mormântul acesta, tu vei rămâne liniștit în lumea ta cea nouă, știind sigur că nu ne-ai pierdut pentru vecie, ci numai ne-ai lăsat în urmă.

Iubirea ce ne-ai arătat-o nouă pretinilor tăi, o vom păstra cu sfințenie și astfel ascunsă într'un colț senin al sufletului o vom feri de noroiul acestei vieți prin care suntem urșiți să mergem înainte.

Z. Bârsan.

Franța o dă acestei manifestațiuni de fețicită amicitie între țările noastre.

„Beau în sănătatea lordului major și a consiliului comunal al Londrei“.

In jurul unei cununi.

(Coresp. „Gaz. Trans.“)

— Iulie 1903.

Onoratului public românesc îi este prea bine sunoscută chestiunea depunerii unei cununi cu tricolor național românesc pe mormântul eroului Avram Iancu din partea tinerimei universitare din Clușiu precum și persecuțiunile provocate pe tema aceasta, apoi pedepsirea trimișilor tinerimei.

Îi este cunoscut onor. public românesc din n-rii 137, 138 și 140 din anul 1902 ai „Gazetei Transilvaniei“, că cununa tinerimei, confiscată de pe mormânt, a fost stat ascunsă doi ani de zile în întunecul tribunalului din Deva ca *corpus delicti*, între instrumentele criminale. Prin sentința tablei din Clușiu nr. 2182/901 s'a declarat, că cununa nu poate fi considerată de *corpus delicti*, de-oarece penalitatea nu consistă în depunerea cununii, ci în vorbirea tinută mulțimei prezente, deci cununa a fost cedată apărătorului, d-lui Francisc Hossu Longin și resp. prin d-sa d-lui George Novacovici.

D-l Novacovici psimind cununa, care era a tinerimei univ. rom. din Clușiu, însoțit de d-nii Francisc Hossu Longin și Dr. Iustin Pop, advocați în Deva, în 3 Iulie 1902 au depus-o ărași pe sfântul mormânt din Tebea, înfrumusețată cu mândrul nostru tricolor, de unde însă mâni sacrilege o confiscară.

De astă dată, fără asistență, cei trei domni nu au ținut „vorbi agitatore“ (!) nu „au atârnat“ pe Români „contra națiunii maghiare“, ci s'au mulțumit cu ridicarea unui fierbinte „Tatăl nostru“ la tronul atotputernicului și luându-și ca scumpă reliquie țărână de pe mormânt și frunză din Gorun, s'au depărtat satisfăcuți și mândri de împlinirea unei sfinte datorie.

Pentru faptul acesta d-nii Novacovici, Francisc Hossu Longin și Dr. Iustin Pop au fost trași la răspundere. S'a deschis cercetare, s'a buciemat mult prin foile maghiare și după o încordare lungă a minții că ore cum s'ar pute totuși pedepsi amintii domni, solgăbirăul din Baia de Criș Eperjes István, la porunca fișpanului comitatului Hunedórei, a adus sentința.

George Novacovici, Francisc Hossu Longin și Dr. Iustin Pop încununând mormântul lui Avram Iancu și punând la cununa *colori străine*, prin acesta au contravenit dispozițiunii din ordinațiunea nr. 26559 din 1874, deci se pedepsesc cu câte 20 corone amendă principală și cu câte 10 corone amendă laterală, ă la cas când nu s'ar pute încasa aceste pedepse în bani, la câte 3 zile reclusiune.

În *motivarea* sentinței se dice, că acușării au recunoscut, că în ziua de 3 Iulie 1902 au depus o cunună cu tricolor național român pe mormântul lui Avram Iancu, deci pedepsirea lor e justificată. Ca împrejurare atenuantă se invocă buna credință și purtarea lor liniștită fără a demonstra, din care motiv nu s'a aplicat față de ei pedepsa cu închisoare, ci numai amendarea în bani.

D-l Francisc Hossu Longin a dat contra sentinței următoarea apelațiune:

Stimate d-le pretore!

Conșcui că prin reșederea la locul destinațiunii sale a cununii cu tricolor românesc, pusă de tinerimea universitară română pe mormântul eroului nostru Avram Iancu, nu am comis nici o faptă punibilă sau de transgressiune — contra sentinței d-văstră de datul 20 Iunie 1903 fără număr și adusă la ordinul fișpanului comitatului nostru

Apelez

pentru-că tricolorul de pe cununa amintită nu este străin în patria noastră, ă ordinațiunile ministeriale la care vă provocați, nestatorind care ar fi colorile străine la noi, nici în cazul acesta nu se pot aplica, de aceea nici nu aflu trebuință de a mai

reflecta și la motivele imposibile ale sentinței d-văstră.

Cu respectul datorit:
Francisc Hossu Longin,
advocat.

De aici se vede ce inconșcunță și ce disarmonie este între faptele justiției și administrației maghiare.

Tabla din Clușiu declară, că cununa, cum era cu tricolor, nu se poate considera de *corpus delicti*, depunerea ei pe mormânt nu se poate pedepsi, ă solgăbirăul — la comanda fișpanului — cu sentința tablei la acte, vine și aduce o sentință, în care recunoșce faptul, că depunerea cununii nu se poate pedepsi, ă cununa a fost împodobită cu insignii străine (?)

În ochii senatului tablei regesci tricolorul nostru nu a fost *corpus delicti*, ă în ochii d-lui solgăbirău a fost în semn contrar statului!

Adevărat: „Na-ți-o frântă, că ț-am dre-so!“

Coresp.

Papa Leo XIII în agonie.

După scirile, ce sosesc din Roma, starea papei s'a agravat așa, încât știința medicală nu mai e cu putință să-l salveze. ăta fazele, prin cari a trecut până acuma bóla sf. Părinte:

Agentia Stefani raportează cu data de 7 Iulie:

Pe la miezul nopții, după ce i-s'a administrat Papei taina sf. maslu, s'a ridicat în pat și a dat celor de față binecuvântarea, dicând: „*Acosta este binecuvântarea mea cea din urmă*“.

Medicul Dr. Laponi, credinciosul servitor Pio Centra, monseniorii Angelini și Mazzolino, nepoții Sf. Părinte și patru camerieri secreți au veghiat totă noaptea parte în camera papei, parte în anticameră.

Papa a petrecut mai totă noaptea într-o stare letargică. Decă audia vr'un sgo-mot, își deschidea ochii, însă nu dicea nici o vorbă. La fie-care sfert de cias i-se dedea cognac sau vin cu o linguriță.

La orele 2 p. m. i-s'a făcut o puncțiune în regiunea plămânului atacat, cu aparatul Pravase. În urma acestei puncțiunii s'a înlăturat din plămân la vr'o 800 grame de puroi amestecat cu sânge. După acosta, respirația s'a mai ușurat, inima a început să funcționeze mai regulat, ăr vinătăile, ce au început să se arate la virful degetelor au dispărut.

Operația a fost făcută de profesorul Mazzoni cu atâta dibăcie, și atât de repede, încât papa cu mirare a întreat: Ați terminat? La răspunsul afirmativ al profesorului, papa a răspuns: „Cum se poate? Eu n'am simțit nimica“.

După ușurarea plămânilor e de temut, că se va produce o complicație la rinichi. Catastrofa nu e înlăturată și desnodămîntul poate urma în fie-care moment.

În ziua de 8 Iulie au sosit la Roma toți cardinalii italieni. Se așteptă să vină și cei din streinătate. Decă s'ar întâmpla să moră papa, la *conclave* va participa și cardinalul Gibbon, după-ce căpitanul unui vapor a declarat, că în șese zile îl transportă la Havre. Cardinalul Moran însă, care este arhiepiscop în Sidney, din cauza îndepărtării celei mari nu va putea participa.

Diarul „Borsencourir“ dice, că împăratul Wilhelm a primit prima scire Duminică, când se afla pe vaporul Hohenzollern. La serviciul divin celebrat pe vapor împăratul a ăis următoarele cuvinte:

— Papa, pe care îl cunosc foarte bine, îl iubesc și stimez, este în primejdie. Să ne rugăm pentru dînsul.

După acestea împăratul a rostit o rugăciune simplă ăer mișcătoare, care se sfârșia cu următoarele cuvinte:

— Lumea are necesitate de omenii mari și buni. Să dea Dumnezeu, Atotputernicul, sfântului Părinte sănătate și viață îndelungată!

Toți domnitorii europeni au cerut sciri din Vatican asupra mersului bólei. Impăratul Wilhelm a trimis în ziua de 7

Iulie trei depeșe. Depeșele domnitorilor au fost comunicate sf. Părinte, care a dat ordin să li-se exprime telegrafic mulțumiri.

Masa studenților de la școlele din Blăși.

De mult nu s'a scris în public despre această pornire umanitară. Fiind sfârșit de an, comitetul de acțiune se simte îndatorat, spre orientarea publicului românesc, să-și dea sémă de tot ce a făptuit în această direcțiune.

Grija de căpetenie a comitetului a fost: crearea de fonduri necesare, cu ajutorul cărora să se pótă înființa masa studenților. În scopul acesta a redactat un „apel“ cât se poate de elocuent, adresat în linia primă absolvenților școlelor din Blăși, ă în rëndul al doilea tuturor Românilor doritori de înaintarea culturii românesce. Gazetele noastre cele mai multe l'au publicat în întregime; ă restul a luat act de cuprinsul lui. Acest apel însoțit de côle de contribuire, s'a împărțit obștei românesce în 1000 esemplare, și anume: 80 băncilor române, 217 la onorații și particulari, 657 parochiilor din arhiepiscopă și 46 diecesei Lugoșului, acestea din urmă recomandate prin circular de consistórele respective.

Apelul nostru a aflat primire la multe inimi deschise. Contribuiriile sosesc și de ă. Multe vin și de la persoane, cărora nu li-s'a trimis apel. Bani întrați, fi administră *cassa centrală arhiepiscopă*. Tot ce a intrat până acum, s'a achitat în foia „Unirea“, în parte și în celelalte foi românesce. Sumele trimise de-adreptul direcțiunii gimnasiale s'au publicat în raportul școlelor. După socotela cassei centrale și evidența noastră, fondul mesei studenților cu sfârșitul lui Iunie curent face în număr 14,000 corone.

Cólele de contribuire alăturate la apel ni-au sosit în următoarea proporție: de la bănci 17, de la particulari 100, de la parochii din arhiepiscopă 270, din diecesa Lugoșului 30.

Acestea cifre dovedesc, că un număr considerabil din cólele de contribuire nu ni-a sosit.

Credem a nu supăra pe nimeni, decă pe această cale rugăm pe toți domni, cari au primit cóle de contribuire, să grăbescă — în interesul causei ce urmărim, — a înapoia cólele primite. Ori-ce contribuție este binevenită.

Deschiderea mesei va fi la 1904, anul jubilar de 150 ani de la înființarea școlelor din Blăși. Ar fi un frumos monument pentru generațiile viitoare. La încheierea colectei se va face o dare de sémă detaiată în broșură aparte.

Fie, ca șirele noastre să deștepte în multe inimi dorul de a contribui cu obolul lor la întemeierea unui nou surogat al culturii românesce.

Blăși, la 30 Iunie 1903.

La mandatul comitetului de acțiune:
G. Precup,
membru com. și notar.

Din Macedonia.

„Țara“ primesce de la corespondentul său din Salonic următoarea scrisóre:

Aici, în Salonic, viața e monotónă, nimic estra-ordinar de la faimósele atențate cu dinamită. Domnesce o aparentă liniște, al cărei merit trebuie recunoscut, că revine terórei dictaturei militare proclamată în vilae.

Pregătiri de rășboiu.

Decă populațiunea e indolentă, elementul militar e, în schimb, într'o febrilă activitate. Se fac pregătiri de rășboiu.

Numéroși cai au fost aduși, pentru armată, din Asia-mică.

Furnisorul armatei a primit ordinul ca, pentru sfârșitul lui August, să aibă rezerve de provisiuni la Salonic și pe frontiera bulgară, pentru cel puțin 150.000 soldați.

Artileria a primit și ea ordin de a fi gata de plecare la primul semnal.

Manifestul bandelor.

Turcii aşteptă un eveniment. „Organizaţiunea internă” nu e mai puţin trează. Într-un manifest către Macedonenii, asociaţiunea revoluţionară face apel la întréga lor energie, ca să nu cedeze dificultăţilor momentului.

Le dă ca pildă de urmat „admirabila conduită a Burilor”. Li-se dă instrucţiuni detaliate pentru întrebuiţarea dinamitei, la distrugerea căilor ferate, podurilor, tunelurilor, etc.

Manifestul se termină ast-fel:

„Curagiu! Ne vom ajunge scopul. Europa e cu ochii spre noi şi ne va acorda libertatea pe care o cumpărăm cu preţul sângelui nostru”.

De prisos să adaug, că acest manifest înflăcărat nu dă greş. Contingentul bandelor creşte zilnic. La sfârşitul lui August se poate să avem „marele eveniment”.

SCIRILE DILEI.

— 26 Iunie v.

Majestatea Sa monarhul a sosit erî în Ischl unde va petrece vara. La gara din Ischl l'a întâmpinat archiducesa Maria Valeria.

Schimbări de garnisóne în corpul XII de armată. Cu începutul anului viitor se vor face următoarele schimbări în corpul XII de armată: Stabul de regiment şi trei batalioane ale regim. de inf. Nr. 51 din Cluşia se va permuta la Viena; un batalion al regim. de infanterie Nr. 64 din T-Mureşului la Konjica. — Vor intra în circumscripţia corpului: stabul de regiment şi două batalioane din regim. de inf. Nr. 62 din Viena resp. Hainburg la Cluşia; batalionul 4 al acestui regiment din Viena la T-Mureşului; batalionul 1 al reg. de inf. Nr. 64 din Konjica la T-Mureşului. — În sfârşit batalionul 2 al reg. Nr. 62 din T-Mureşului va trece la Cluşia.

Manevrele cele mari de toamnă se vor ţine anul acesta între corpurile de armată VII şi XII (Timişoara—Sibiu) de la 3—8 Septembrie în valea Mureşului spre est de Arad. Majestatea Sa va asista la aceste manevre şi va fi încuartat între 2—8 Septembrie în castelul Ujfalu nu departe de Lipova. La 10 Septembrie Majestatea Sa va fi éraşi în Viena, spre a asista la requiemul ce se va celebra pentru odihna sufletescă a împărătesei şi regine Elisabeta.

Din diecesa Gherlei. Majestatea Sa a aprobat următoarele avansări hierarchice: Alexandru Bene canonic lector a fost avansat preposit, Ioan Georgiu canonic lector, Ioan Iliş canonic custode, Ioan Ivaşcu canonic scolastic, Octavian Domide canonic cancelar. A rămas vacant staulul de canonic prebendat.

Serbare pentru Regele Carol la un regiment din Berlin. La casinul ofiţerilor din Berlin s'a serbat de către ofiţerii regimentului 2 de dragoni, din gardă, predarea portretului Regelui Carol al României. Se scie, că regele a făcut parte din acest regiment înainte de a fi chemat la tronul României. Au asistat, între alţii, la această serbare, prinţul moştenitor de Hohenzollern, ministrul de interne al României, Vasile Lascari, Alexandru Beldiman, ministrul Rasarilor, Alexandru Beldiman, ministrul Legăţiunii regale, ofiţerii români aflaţi în Berlin şi generalul John. Ministrul Beldiman a predat portretul regelui Carol, care reprezintă pe suveran călare şi în uniformă de dragon, şi a pronunţat câteva cuvinte alese. Colonelul regimentului a cetit telegrama regelui Carol, care are acest cuprins:

„De mult timp aveam o vie dorinţă de a da regimentului pe lângă care am trăit atâţia ani fericiţi, o dovadă despre afecţiunea mea şi despre sentimentul meu de amiciţie. Sunt fericit, că portretul meu echestru, trimis în memoria recunoscătoare a timpurilor, cari nu se pot uita, a fost

primit cu plăcere şi sunt emoţionat, că predarea lui se sârbătoreşte. Din totă inima trimit în schimb tinerilor şi bătrânilor mei camarazi, o salutare călduroasă reînoid regimentului asigurarea sincerei mele simpatii, pe care va pute conta în totdeauna.” — Regele Carol a conferit colonelului regimentului 2 de dragoni, crucea de comandator al ordinului „Stéua României”.

Cununie. În ziua de 19 Iulie st. n. la órele 6 p. m. se va celebra în biserică gr. or. română din Lipova cununia d-şórei Veturia Hamsea, fiica părintelui protopop Voicu Hamsea, din Lipova cu d-l Dr. Roman Rudneanu, medic. — Adresăm tinerei părechii sincere felicitări.

Propaganda socialiştilor. Secretarul partidului social-democrat din Budapesta Weltner I. cutreieră ţera pentru a însufleşi pe socialişti în luptă contra guvernului Khuen-Hedervary. Dilele acestea a sosit în Braşov, ţinând o conferinţă în care a accentuat, că partidul socialist nu trebuie să se izoleze de alte partide, ci să dea mâna cu orî cine se poate şi să sprijinescă orî-ce tendinţă, care ţintesce la slăbirea puterii şi spre întărirea libertăţii poporului. Din Braşov Weltner s'a dus la Sibiu, de acolo în Arad şi Bichiş-Ciaba.

Inundări. În urma ploilor torenţiale din zilele acestea recolta si fînatele s'au compromis în mai multe părţi. Homorodul şi Oltul s'au revărsat cauzând stricăciuni enorme.

Ni se scie din Bistriţa, că firma „Coróna” institut de credit şi economii, societate pe acţii în Bistriţa (Beszterce) s'a înregistrat în cartea firmelor la tribunalul de acolo sub numărul 2872/1903 civil. Societatea s'a şi instalat în localul închiriat din strada Spitalului Nr. 23. Activitatea ei se începe în 14 Iulie a. c. st. n. şi va opera în toate ramurile de bancă.

Revoluţia din Persia. Telegraful aduce din Teheran amănunte asupra agitaţiunii xenofobe: Kurzi din provincia Ardebil sunt în plină revoltă. Ei au ocupat toate căile de comunicaţiune, jefuesc, iau prizonieri pe cetăţeni şi pe străini, nu-i eliberează decât în schimbul unei sume de bani. În mai multe oraşe se pregătesc mişcări contra Şahului. Marele Musheid (şeful bisericii persane) e în capul mişcării revoluţionare. Acum în urmă, acest personaj influent a adresat o circulară tuturor preoţilor din Persia, invitându-i să esplice populaţiunii, că musulmanii snt împilaţi de creştinii, cari au pus mâna pe toate funcţiunile înalte în Imperiu.

Un tiner studenţ în drept, caută în timpul vacanţei aplicaţiune în vre-o cancelarie advocaţială. Pretensiuni modeste. Informaţiuni la administraţia diarului nostru.

„Bolundesc ómenii”.

La examenul, ce s'a ţinut Duminecă după amiază în curtea internatului susţinut de Reuniunea femeilor române din Braşov, printre lumea elegantă de dame şi domni era şi un ţeran român din apropierea oraşului Salonta. Imbrăcat în portul din acel ţinut, cămaşă şi ismene de pânză cu ordinară, un laibăr negru şi încălţat cu cisme, ediţia cea mai poporala, ţeranul nostru şedea pe un scaun şi se uita cu drag la elevele, cari făceau la tablă desemnuri din teoria croitului etc. Intre eleve avea şi el o fetiţă, pe care a adus-o înainte de asta cu un an la Braşov, ca să se perfecţioneze în limba maternă. Mă aşedaiú lângă ţeranul Bihorean şi începuiú să-l întrebuez:

— De unde eşti bade?
— Din Batăr (Fekete-Bátor).
— E sat mare Batăru?
— E sat frumos. Are 300 numere.
— Sunt mulţi Români în satul d-vóstré?
— La noi sunt numai Români.
— Dér prin împrejurime?
— Mai sunt multe sate românesci.
— Ce oraş e mai aprópe?
— Salonta. — Intre noi şi Salonta este un sat unguresc, cu numele Arpad.

— Aveţi pământ?

— Este. — Eu am 50 de holde „ca-chestrale”. Chiar şi când se fac bucate mai puţine, eu am câte 200 măji de grâu şi 70—100 măji de „tenchiú” (păpuşoiu).

— Dér Români sciu unguresce pe la d-vóstré?

— Cei tineri sciu de-aréndul. Invaţă la şcolă. La noi în sat este şcolă de stat.

— Şi cum ai venit la gândul, să-ţi aduci fata la Braşov?

— Eu mai am un „prunc”, care e doctor de vite. Acela a învăţat la Biş şi la Iglau. El mi-a spus să aduc fata aici, că mai înainte învăţase trei ani la călugăriţe în Oradea.

— Mi-se pare, că satul d-vóstré e dintre satele acelea, unde au început să umble socialiştii.

— Da, vin pe la noi şi „bolundesc ómenii”. Ómenii se dau pe partea lor şi le plătesc taxă, apoi ne ocărăsc pe noi, de nu mai încăpem de ei. Ei dic, că noi ne ţinem mai pe sus, fiind-că suntem „gazde”. — Dér nu numai pe partea socialiştilor, ci şi pe partea pocăiţilor încă s'au dat ómenii la noi.

— Destul de réu, bade. D'apoi popa ce dice, nu ţine câte-o predică, ca să lumineze ómenii să nu se lase, ca să-i ducă acei străini în rătăcire?

— Popa nost e cam bătrân. E de vr'o 60 de ani. Predici nu ţine. De 36 ani, de când e la noi, noi am fost „alegădiţi” cu el. Dér sunt în alte sate şi popi tineri, cari ţin predici. Nu ascultă însă nimeni de ei.

— Aveţi mulţi „pocăiţi”?

— Acuma nu s'au botezat de mult nimeni în legea pocăiţilor, din cei mai vechi tot mai sunt încă vr'o 40 de numere (familii) în legea lor.

Convocare.

Comitetul despărţământului „Hida-Huedin” al „Asociaţiunii pentru literatura română şi cultura poporului român” prin asta convóca adunarea cercuală pe 19 Iulie 1903, în Ciucia şi invită cu totă onórea pe toţi membrii şi pe toţi aceia, cari se interesază de „Asociaţiune” şi doresc a promova interesele ei, să participe la această adunare a despărţământului, care se va ţine după următorul

Program: 1) Participare în corpore la serviciul divin, ce se va celebra în biserică română din Ciucia la 8 óre a. m. 2) După terminarea serviciului divin, deschiderea adunării prin preşedinte, în biserică. 3) Esmiterea unei comisii pentru verificarea procesului verbal al adunării. 4) Raportul comitetului despre activitatea despărţământului. 5) Raportul cassarului, conţinând raţiociniul de pe anul espirat şi proiectul de buget pe anul viitor. 6) Esmiterea comisunilor: a) pentru încassarea taxelor şi câştigarea de membrii noi pentru „Asociaţiune”; b) pentru censurarea raportului comitetului; c) pentru censurarea raportului cassarului, conform punctului 5. 7) Decidere asupra întrebuiţării sumei de 60 cor. distribuită de comitetul central pentru ajutorarea şócolor de pe teritoriul despărţământului. 8) Disertaţie conform §-ului 37 din statute. 9) Rapórtel comisiunilor esmise, conform punctului 6, şi deliberare asupra lor din partea adunării. 10) Eventuale propuneri. 11) Esmiterea a doi delegaţi, cari să represinte despărţământul la adunarea generală a „Asociaţiunii”. 12) Inchiderea adunării prin preşedinte.

Din şedinţa comitetului despărţământului „Hida-Huedin” ţinută în B.-Huedin, 23 Iunie st. n. 1903.

Ioan Pop, Dr. Andreiu Pop,
director-preşedinte, notariu-controlor.

NB. După terminarea adunării prând comun în ospătaria „Vigvadász”.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 8 Iulie. În şedinţa de ađi a camerei, a fost o lungă discuţiune înainte de ordinea de đi. Ministrul-president Khuen-Hedervary a dat unele desluşiri — provocat de Polonyi — privitoare la interpretarea ce o face stânga extremă programului ce l'a desfăşurat în discursul ţinut cu ocazia prezentării noului ministeriu.

La ordinea diley (desbaterea programului ministrului president) vorbesce cel dintăiu deputatul cercului Dobra Dr. Aurel Vlad. Işi introduce discursul afirmând, că vorbesce în numele unui nou partid (!),

care n'a fost încă reprezentat în cameră. (Voci din drepta: Nici nu va fi!) Parlamentul acesta nu reprezintă voinţa majorităţii populaţiunii, naţionalităţile lipsese din el. (O voce din drepta: De ce aţi fost pasivişti?) S'au retras dinaintea baionetelor şi au cedat forţei. Rea politică de naţionalităţi s'a făcut până acum. Elementele naţionalităţilor au fost escluse din parlament. Asta trebuie să se schimbe, să se schimbe şi sistemul. Întrébă, că de ce nu se esecută legea de naţionalităţi din 1868? — Gal S.: Nu se póte esecuta. — Dr. Vlad: Atunci de ce n'o desfiinţaţi? Cel puţin nu s'ar mai dice, că este o lege, pe care nu vréu s'o esecute. Szell a promis, că o va esecuta, însă n'a făcut-o, deşi asta încă e lege. — Strigări din drepta: Rea lege! — Dr. Vlad întrébă, decă o va esecuta Khuen-Hedervary? Cei ce cunosc dreptul public, negreşit vor fi de părerea, că toţi cetăţenii au dreptul de a se constitui în partid. Tot cetăţenul póte să profeseze principiile, cari armoniează cu convingerile lui. Şi totuşi partidul naţional român a fost oprit de a funcţiona, prin ordin ministerial. — Strigări în drepta: Corect s'a procedat! Memorandiştii toţi au fost trădători. — Dr. Vlad: La ceea-ce au drept socialiştii, şi naţionalităţile au drept. Că óre sunt corecte acele principii politice, orî nu... Bartha M.: E tot una? — Dr. Vlad: Tot una. — Bartha M.: Puteţi să ne aprindeţi şi casa! — Sebess D.: Trădarea de patrie nu póte fi principiu politic. — Dr. Vlad: respinge acuzarea acésta, el nu e trădător şi nu crede, că există cetăţen, care se-şi tradeze patria. Luptă şi el pentru mărirea şi fericirea patriei, să nu i-se considere însă de păcat, ceea ce la alţii e virtute. Faţă de naţionalitatea sa nu va fi infidel. — Pap Z.: Spune ceva, căci tot ce ai spus sunt frase. — Dr. Vlad: Obstrucţiunea numai în casuri extraordinare e la loc. E corectă declaraţiunea ministrului preşedinte, că se lucrăm pe basă naţională, dér nu în detrimentul altuia. — Ugron: În detrimentul Austriei. — Dr. Vlad: În detrimentul nostru. Maghiarul numai atunci va fi fericit, decă naţionalităţile se vor simţi bine aici. N'are încredere în guvern. — Ratkay: Vlad a spus în mod ameninţător, că ei vor veni aici. (Vlad: Da, vom veni) Nu mă tem de asta, din contră mă bucur; atunci cel puţin veţi părăsi pasivitatea şi o să vă spuneţi aici dorinţele. Să nu mai umblaţi prin România, căci totuşi trebuie să recunosceti, că România e stat străin, ér nu patrie.

Viena, 8 Iulie. Administraţia armatei a ordonat, ca rezerviştii de întregire să nu fie chemaţi la manevre în lunile când se face secerişul, ér cei cari au fost deja chemaţi, să se concedieze.

Prima reuniune pentru înzestrarea fetelor şi copiilor fondată în anul 1862 în Budapesta. În luna lui Iunie s'au recomandat spre asigurare suma de 1.124,000 cor. şi s'au acceptat 1.005,400 cor., s'au refuzat 118.600 cor. În contul asigurărilor s'au pătít 875.607 cor. 66 b.

Din 1-a Ianuarie până 30 Iunie s'au încheiat asigurări în suma de 6.594,800 cor. şi s'au plătit pentru asigurări 408,655 cor. 4 b. Institutul acesta se angajază la tot felul de asigurări pentru copii cu condiţiunile şi premiile cele mai favorabile.

Domnii abonaţi ai fóiei noastre, cari nu şi-au reînoid încă abonamentul sunt rugaţi a-l reînoid neamănat ca să nu li-se întrerupă regulata espedare a diarului.

Administraţiunea
„Gazetei Transilvaniei”.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:**

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru acomandajie.)

Scrieri economice.

Manual complet de agricultură rațională, de Dr. George Maior, profesor de agricultură la școala superioară dela Fărăstrău și la Seminarul Nifon Metropolitan din București. Cartea cuprinde patru volume:

Vol. I. **Agrologia**, sėu Agricultura generală. 34 cőle de tipar cu 217 figuri în text. Carte didactică aprobată de On. Minister de Agricultură al Romăniei cu decizia Nr. 2078 din 1897. Costă 5 corőne.

Vol. II. **Fitotehnia**, sėu cultura specială a plantelor, 38 cőle de tipar cu 202 figuri în text. Carte premiata de Academia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea 1889. Costă 8 corőne.

Vol. III. **Zootehnia**, sėu Cultura generală și specială a vitelor cornute, dimpreună cu lănarie și lăptăria, 49 cőle de tipar cu 225 figuri în text. Costă 8 corőne.

Vol. IV. **Economia Rurală**, sėu organizațiunea și administrarea moșilor mari și mici. Costă 8 corőne.

Cartea d-lui prof. Maior se deosebesce esențial de lucrările de acest fel apărute până acuma în limba și literatura română prin aceea, că este prima lucrare completă pe terenul agronomiei în limba noastră, care tratăză tőte cestiunile cele mai mari ca și pe cele mici privitoare la agricultura română din tőte țerile locuite de Români, pe baza progreselor actuale ale sciinței și tehnicei agricole moderne. Ea ia serios concurența cu cele mai bune lucrări apărute până acum în limbile culte: germană, francesă, etc.

Economia pentru școalele populare compusă de Teodor Roșiu, învățator la școala principală română din Lăpușul-Unguresc. Edițiunea a doua. Prețul 60 b. (pl. 5 b. porto.)

Despre influința împrejurărilor asupra acțiunilor și deprinderilor animalelor de Lamarck, cu un studiu asupra lui Lamarck, de Panvite Iosin. Prețul 50 b. pl. 10 b. porto.

România agricolă, studiu economic de Dr. George Maior, profesor de agricultură și fost estimator expert la banca agricolă. Motto: „Sėrac în țēră sėracă“. Eminescu. Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

„**Cartea Plugarilor**“ sėu povestiri economice despre grădinărit, economia cāmpului, crescerea vitelor“ etc. scrisă de Ioan Georgescu. 90 pag. Form. 8° costă 50 b. (+ 6 b. porto.)

Insoțirile de credit impreunate cu insoțiri de consum, de vėndare, de viier, de lăptari etc. Indreptare practică pentru înființarea și conducerea de astfel de insoțiri, de F. W. Raiffeissen. **Edițiunea a V-a** Trad. de Dr. A. Brote. Editura Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibiului. Conține 227 pag. costă cor. 1.60 (+ porto 20 bani.)

„**Sfaturi de aur**“, pentru sătenii români de tőtă starea și ėtatea, de Aron Boca Velcheranu. Prețul 60 b. (plus port 5 b.)

Grădina de legume, de Ioan E. Negruțiu, profesor în Blăși. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negruțiu, e de cel mai mare folos practic. Costă 50 b. (plus 5 b. porto.)

Vinuri din pőme, de Gr. Halip prof. Este o carte în care se dau explicații și învățături amănunțite asupra modului cum este a-se face tot felul de vin din felurite pőme. Prețul 40 b. (cu posta 45 bani.)

Scrieri istorice.

Memorii din 1848—49 de Vas. Moldova, fost prefect al Legiunii III în 1848—49. Prețul cor. 1 (cu posta cor. 1.10)

Viața și operile lui Andrei Mureșianu, studiu istoric-literar de Ioan Rațiu, prof. ord. la preparandia din Blăși. Prețul 2 cor. plus porto 10 bani. Venitul curat al acestui op se va contribui la formarea unui fond pentru Internatul preparandial din Blăși.

„**Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa**“, interesanta și eminentă conferență, ce a ținut-o d-nul colonel c. și r. Francis Rieger în reuniunile militare dela Brașov și Sibi. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, őr altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea

mormėntului eroului nostru. Prețul 80 b. (plus 6 b. porto.)

„**Pentru memoria lui Avram Iancu**“, apelul dat cātră ministerul de interne D. Percz al prin d-l Dr. Amos Frăncu în cauza fondului pentru monumentul lui Iancu. Prețul este 1 corőnă. În Romănia 2 lei plus 5 bani porto.

„**Pintea Vitėzului**“, tradițiunii, legende și schițe istorice, de Ioan Pop-Reteganul. Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. În ea se cuprind főrte interesante tradițiuni și istorisirii din tőte părțile, pe unde a umbat Pintea. Prețul 40 bani. plus 6 bani porto.

„**Romănul în sat și la őrte**“. Acesta este titlul unei noue cārticele, ce d-l Ioan Pop Reteganul, cunoscutul și meritatul nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Prețul 20 b., cu posta 26 b.

Lupta pentru drept de Dr. Rudolf de Ihering traducere de Teodor V. Păcățian. Prețul 2 cor. (+ 10 b. porto.)

„**David Almășianu**“, schițe biografice de Ioan Popea. Broșura acēsta, prezintă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

„**Țeranul român și ungar din Ardeal**“, studiu psihologic popular de I. Paul. Prețul 1 cor. (+ 5 b. porto.)

Mănăstirea Putna în Bucovina de Iracile Forumbescu. Prețul 20 b. (+ 3 b. porto.)

Cărți de rugăciuni și predici.

„**Micul mărăgăritar sufletesc**, cārticicică de rugăciuni și cāntări, întocmită mai ales pentru copiii mai mărășori. Legată costă 44 bani) + 5 b. porto.)

Carte de rugăciuni, cereri și laude intru onőrea Preacuratei Feciore Maria pentru folosul și mărăgăirea sufletelor. Prețul legat 40 bani (+ 5 b. porto.)

Cuvėntări bisericesci scrise de Ioan Papiu Tom. III Prețul 3 cor., plus 20 b. porto.

Cuvėntări bisericesci de Ioan Papiu: tomul III cuprinde cuvėntări bisericesci acomodate pentru oricce timp; și pentru tőte sėrbătorile de peste an. Pe lângă predici, se mai află în text cāte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sėrbători. Fiă-care tom separat costă 3 cor. (plus 10 b. porto.)

Predici pe tőte Duminecile și sėrbătorile de peste an, de Em. Elefterescu, cunoscut atât de bine în cercurile romănesci din numărăsele sale scrieri. Are 250 pag. Prețul cor. 3 (+ 20 b. porto.)

Predici pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de V. Christie. Conține predici dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameșului. Prețul cor. 1.60 (prin postă cor. 1.70.)

Cuvėntări bisericesci pre sėrbătorile de preste au scrise de Ioan Papiu. Preț. 3 cor. (pl. 30 b. porto.)

Cuvėntări funebre și iertăciuni din autorii renumiți, prelucrate de Titu Budu. Tom. II. preț. 2 cor. (plus 20 b. porto.)

„**Cartea Durerii**“ de Emil Bougaud, tradusă din originalul frances de Iacob Nicolescu,, editura lui Dr. E. Dăianu. Timișōra 1895. O cārticică de mărăgăire sufletescă, care costă legată 3 corőne (plus 10 bani porto.)

Mama sfântului Augustin de Emil Bougaud, traducere de Salba. Editura d-lui prof. Dr. E. Dăianu. Tipografia archidiecezană din Blăși. Cartea are 31 cőle de tipar (500 pagini) și este fructul ostănelor unor laborioși studenți în teologie dela universitatea din Budapesta. Cuvėntul „Salba ne reamintese societatea literară cu același nume a teologilor din seminarul desființat „S-ta Barbara“ din Viena, cārei societăți îi mulțumim publicarea Fabiolei și a unei părți din catechismul cel mare a lui Deharbe. Traducătorii ne ofer o lectură edificătoare în stil îngrijit, tiparul curat, hărta bună. Prețul unui esemplar legat elegant în pānză este 4 corőne (+ 30 b. porto.) Un esemplar broșat 3 corőne (+ 30 b. porto.)

„**Cuvėntări bisericesci de Massillon**“ traduse din originalul frances de Ioan Genț protopop gr.-oat. român al diecesei de Oradea-mare. — Deja la 1898 a apărut în Oradea-mare cartea cu titlul de mai sus care cuprinde 17 predici de ale vestitului orator eclesiastic frances. Predicile sunt împărțite de traducător după anul bisericesc răsăriten, și fie-care este vorba la acea Duminecă sėu sėrbătōre, cu a cārei evanghelie se potrivește predica. Un volum elegant de peste 400 pagini în 8° cu portretul lui Massillon. — Traducerea se distinge printr-un limbagiū ales. — Prețul 5 corőne (6 Lei 50) plus 30 bani porto.

Cursul la bursa din Viena.

Din 8 Iulie n. 1903.

Renta ung. de aur 4%	120.85
Renta de corőne ung. 4%	99.40
Impr. cail. fer. ung. în aur 3 1/2%	90.90
Impr. cail. fer. ung. în argint 4%	98.60
Oblig. cail. fer. ung. de ost I. emis.	99.25
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	92.85
Bonuri rurale croate-slavone	99.25
Impr. ung. cu premii	198.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	155.75
Renta de hărtie austr.	100.40
Renta de argint austr.	100.80
Renta de aur austr.	120.95
Rente de corőne austr. 4%	100.65
Losuri din 1860.	154.—
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.05
Acții de-ale Băncei ung. de credit	733.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit	661.—
Napoleondori	19.05
Mărci imperiale germane	117.42 1/2
London vista	239.37 1/2
Paris vista	95.30
Note italiene	95.20

Cursul pieței Brașov.

Din 7 Iulie n. 1903.

Bancnot rom. Cump.	18.92	Vend.	18.96
Argint român.	18.80	"	18.91
Napoleond'ori.	19.04	"	19.10
Galbeni	11.20	"	11.30
Ruble Rusesce	2.53	"	2.53 1/2
Mărci germane	117.—	"	117.50
Lire turcesce	21.50	"	21.60
Scris fonc. Albina 5%	101.—	"	101.25

Abonamente la

„**Gazeta Transilvaniei**“ se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sėu lunare.

„**Gazeta Transilvaniei**“ cu numărul à 10 fil. se vinde la librăria Nic. I. Ciurecu și la Eremias Nepoții.

NOU!!
A apărut și se capėtă la tőte librăriile
SINGURĂTATE
cāntece pentru o voce cu acompaniare de pian, de
HERMANN KIRCHNER.
Prețul 1 cor. 20 bani.
Editura G. A. REISENBERGER
3—3.(1019) Mediaș.

Pentru Sesonul de vară

in Scheiu, șirul spitalului nr. 10, sėu strada Caterinei nr. 2, (lângă școalele române), într'un loc főrte frumos și sânătos, cu grădină mare, bine arangiată, cu foioșore și vedere frumoasă, în fața sōrelui, este o locuință constatătoare din 3 camere frumos mobilate, cu entrē separat, bucătărie, apaduct etc. **Se pot închiria imediat** pentru sesonul de vară.
Informații se pot lua tot acolo înderēt în curte, spre grădină.

ANUNCIURI
(insertiuni și reclame.)
sunt a se adresa subscrișei administratiunii. în cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădēmēt. care creșce cu cāt publicarea se face mai de multe ori.
Administr. „Gazetei Trans.“

TIPOGRAFIA
A. Mureșianu
Brașov, Tėrgul Inului Nr. 30.
Acest stabiliment este provėdut cu cele mai bune mijlōce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a putē esecuta oricce comande cu promptitudine și acurateță, precum:
IMPRIMATE ARTISTICE în aur, argint și colorii.
CĂRȚI DE SCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE
STATUTE.
FOI PERIODICE.
BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.
PROGRAME ELEGANTE.
BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORII.
ANUNȚURİ.
REGISTRE ȘI IMPRIMATE pentru tőte speciile de serviciuri.
BILANȚURİ.
Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.
Couverts, în tolä mărămea.
TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.
PREȚURİ-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE INMORMENTARI.
Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Tėrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cātră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la
Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.